

БЕСЕДА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИССАРОВ СССР, НАРОДНОГО КОМИССАРА ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ СССР В.М.МОЛОТОВА С ПОСЛОМ ГЕРМАНИИ В СССР Ф. ШУЛЕНБУРГОМ

13 ноября 1940 г.

Сов. секретно

Особая папка

Шуленбург[Schulenburg] заявляет, что он по поручению Риббентропа хотел бы сказать т. Молотову несколько слов о Финляндии, чтобы сберечь время при беседе с фюрером после завтрака сегодня. Они в полной мере, говорит Шуленбург, признают за СССР право на Финляндию и не имеют к ней территориальных притязаний...

Молотов... Что касается политической стороны вопроса о Финляндии, то желательна ясность Германии в этом отношении. Если Германия считает, что нужно пересмотреть и изменить прошлогоднее соглашение, мы, говорит т. Молотов, хотели бы знать, есть ли у Германии такое намерение, остается ли в силе все то, что было записано в нашем протоколе, выполненном полностью как Германией, так и СССР, за исключением этого вопроса, который не решен СССР. Хотя мы удовлетворены мирным договором с Финляндией, но дело не может сводиться к договору. Важно, как он выполняется. Мы видим со стороны финляндского правительства двойственность. Эта двойственность находит свое выражение в поощрении агитации и в распространении лозунгов вроде "тот не финн, кто помирился с мирным договором" от 12 марта 1940 года. При таком положении мы должны быть начеку и не можем полагаться на бумагу. Из заявления посла он, т. Молотов, усматривает, что Германия подтверждает соглашение о том, что Финляндия относится к сфере интересов СССР. Он надеется, говорит т. Молотов, что германское правительство сделает из этого практические выводы. Видимо, ввод германских войск в Финляндию толкает финляндское правительство к предположению, что у СССР и Германии в этом пункте не все гладко, и вызвал страсти, может быть напрасные. Кроме того, и в Финляндии, и в Германии произошел ряд политических демонстраций, которые подчеркивали особые отношения Германии и Финляндии и, может быть, невольно были заострены против СССР. Летом этого года мы были вынуждены намекнуть финнам, что у нас с ними не будет хороших отношений, пока во главе правительства стоит Таннер. Дело шло, конечно, не о личности Таннера, которого финны убрали, а о линии поведения финского правительства, в которой ничего не изменилось. Поэтому т. Молотов полагает, что германское правительство сделает практические выводы и удалит свои войска из Финляндии и прекратит политические демонстрации. Если это было бы сделано, то в позиции Финляндии не было бы двойственности. Если этой двойственности не будет, то отношения с Финляндией будут дружественными и дело пойдет гладко. Причем мы помним, заявляет т. Молотов, что Финляндия входит в сферу интересов СССР, и считаем это естественным и обязательным...

Записал В. Павлов

Архив Президента РФ, ф. 03, оп. 64, д. 675, л. 42—43.

Опубл.: Новая и новейшая история. — 1993. — №5. — С. 79—80.

Источник: Министерство Иностранных Дел Российской Федерации. Документы внешней политики. 1940—22 июня 1941. XXIII:2. № 505. Москва: Междунар. отношения, 1998.

**CONVERSATION OF THE CHAIRMAN OF THE COUNCIL OF PEOPLE'S COMMISSARS
OF THE USSR, PEOPLE'S COMMISSAR FOR FOREIGN AFFAIRS OF THE USSR V.M.
MOLOTOV WITH THE AMBASSADOR OF GERMANY IN THE USSR F. SCHULENBURG**

November 13, 1940

Top. secret

Special folder

Schulenburg declares that, on behalf of Ribbentrop, he would like to say a few words to Comrade Molotov about Finland in order to save time when talking with the Fuehrer after breakfast today. They fully, says Schulenburg, recognize the USSR's right to Finland and have no territorial claims to her ...

Molotov ... As for the political side of the question of Finland, Germany's clarity in this respect is desirable. If Germany believes that it is necessary to revise and amend last year's agreement, we, says Comrade Molotov, would like to know whether Germany has such an intention, whether everything that was recorded in our protocol, which was fully implemented by both Germany and the USSR, remains in force, with the exception of this issue, which has not been resolved by the USSR. Although we are satisfied with the peace treaty with Finland, the matter cannot be limited to a treaty. How it is carried out is important. We see ambiguity on the part of the Finnish government. This duality finds its expression in the encouragement of agitation and in the dissemination of slogans such as "He is not a Finn who reconciled with the peace treaty" of March 12, 1940. In this situation, we must be on the alert and cannot rely on paper. From the ambassador's statement, he, Comrade Molotov, sees that Germany confirms the agreement that Finland belongs to the sphere of interests of the USSR. He hopes, says Comrade Molotov, that the German government will draw practical conclusions from this. Apparently, the introduction of German troops into Finland pushes the Finnish government to the assumption that not everything is going smoothly in the USSR and Germany on this point, and caused passions, which may be baseless. In addition, a number of political demonstrations took place both in Finland and in Germany, which emphasized the special relationship between Germany and Finland and, perhaps, were unintentionally pointed against the USSR. This summer, we were forced to give a hint to the Finns that we would not have good relations with them as long as Tanner is there at the head of the government. It was, of course, not a question of Tanner's personality, whom the Finns removed, but about the line of conduct of the Finnish government, in which nothing has changed. Therefore, Comrade Molotov believes that the German government will draw practical conclusions and will remove its troops from Finland and will stop political demonstrations. If this were done, then there would be no ambiguity in Finland's position. If this duality does not exist, then relations with Finland will be friendly and things will go smoothly. Moreover, we remember, Comrade Molotov declares, that Finland is included in the sphere of interests of the USSR, and we consider it natural and obligatory ...

V. PAVLOV wrote down

Archive of the Russian President, ф. 03, оп. 64, д. 675, л. 42—43.

Published.: Новая и новейшая история. — 1993. — №5. — С. 79—80.

Источник: Министерство Иностранных Дел Российской Федерации. Документы внешней политики. 1940—22 июня 1941. XXIII:2. № 505. Москва: Междунар. отношения, 1998.

**NEUVOSTOLIITON KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON PUHEENJOHTAJAN,
NEUVOSTOLIITON ULKOASIAIN KANSANKOMISSAARI V.M. MOLOTOVIN
KESKUSTELU SAKSAN NEUVOSTOLIITON SUURLÄHETTILÄÄN
F. SCHULENBURGIN KANSSA**

13. marraskuuta 1940
Huippusalainen
Erikoiskansio

Schulenburg ilmoittaa, että hän haluaa Ribbentropin puolesta sanoa muutaman sanan toveri Molotoville Suomesta säästääkseen aikaa puhuessaan Fuehrerin kanssa tänään aamiaisen jälkeen. He tunnustavat täysin, sanoo Schulenburg, Neuvostoliiton oikeuden Suomeen, eikä heillä ole sille alueellisia vaatimuksia ...

Molotov ... Mitä tulee Suomen kysymyksen poliittiseen puoleen, Saksan selkeä kanta tässä asiassa on toivottava. Jos Saksa katsoo, että viime vuoden sopimusta on tarkistettava ja muutettava, me, toveri Molotov sanoo, haluaisimme tietää, onko Saksalla tällainen aikomus, pysykö kaikki se, mikä kirjattiin pöytäkirjaamme ja minkä sekä Saksa että Neuvostoliitto panivat täysimääräisesti täytäntöön, edelleen voimassa lukuun ottamatta tätä kysymystä, jota Neuvostoliitto ei ole ratkaissut. Vaikka olemme tyytyväisiä Suomen kanssa tehtyyn rauhansopimukseen, asiaa ei voida rajoittaa sopimukseen. Kuinka se pannana toimeen, on tärkeää. Näemme epäselvyyttä Suomen hallituksen puolelta. Tämä kaksinaisuus ilmenee kannustamisessa kiihotukseen ja sellaisten iskulauseiden levittämisessä, kuten "se ei ole suomalainen, joka on tyytyväinen rauhansopimukseen" joka tehtiin 12. maaliskuuta 1940. Tässä tilanteessa meidän täytyy olla valppaina, emmekä voi luottaa paperiin. Suurlähettilään lausunnosta hän, toveri Molotov, näkee, että Saksa vahvistaa sopimuksen siitä, että Suomi kuuluu Neuvostoliiton eturyhmään. Hän toivoo, toveri Molotov sanoo, että Saksan hallitus tekee tästä käytännön johtopäätökset. Ilmeisesti saksalaisten joukkojen saapuminen Suomeen saa Suomen hallituksen olettamaan, että tässä kohden kaikki ei käy sujuvasti Neuvostoliiton ja Saksan välillä, ja voivat aiheuttaa intohimoja, jotka voivat olla turhia. Lisäksi sekä Suomessa että Saksassa järjestettiin useita poliittisia mielenosoituksia, joissa korostettiin Saksan ja Suomen välistä erityistä suhdetta ja kenties tahattomasti kohdentuivat Neuvostoliittoa vastaan. Tänä kesänä meidän oli pakko vihjata suomalaisille, että meillä ei tule olemaan hyviä suhteita heihin niin kauan kuin Tanner on hallituksen kärjessä. Kyse ei tietenkään ole Tannerin persoonasta, jonka suomalaiset poistivat, vaan Suomen hallituksen käyttäytymisen linjasta, jossa mikään ei ole muuttunut. Siksi toveri Molotov uskoo, että Saksan hallitus tekee käytännön johtopäätökset ja poistaa joukkonsa Suomesta ja lopettaa poliittiset mielenosoitukset. Jos tämä tapahtuisi, Suomen asemassa ei olisi epäselvyyttä. Jos tätä kaksinaisuutta ei ole, suhteet Suomeen ovat ystävällisiä ja asiat menevät sujuvasti. Lisäksi muistamme, toveri Molotov julistaa, että Suomi on sisällytetty Neuvostoliiton etupiiriin ja pidämme luonnollisena ja pakollisena ...

Muistiin merkitsi V. PAVLOV

Venäjän presidentinarkisto, ф. 03, он. 64, д. 675, л. 42—43.

Julkaistu.: Новая и новейшая история. — 1993. — №5. — С. 79—80.

Lähde: Venäjän Federaation ulkoministeriö. Ulkopoliitiikan asiakirjoja. 1940—22 kesäkuuta 1941. XXIII:2. Nro 505. Moskova: Kansainväl. suhteet, 1998.